
TALEPUNKT

Udenrigsministeriet

Til: Udenrigsministeren J.nr.: 2018-9234
Fra: ALO, HPA, MKL, New Delhi Dato: 27. februar 2018
Emne: Samråd i Udenrigsudvalget den 1. 3. 2018: ”Udenrigsministeren bedes give en status for Danmarks diplomatiske og handelsmæssige relationer til Indien samt redegøre for, hvad den fremadrettede strategi for relationen til Indien er?”

[Introduktion]

Lad mig starte med at takke for muligheden for at give en status og et fremadrettet perspektiv for Danmarks relationer og samarbejde med Indien. Der er tale om verdens største demokrati, en global vækstøkonomi og et land med et enormt potentiale, næsten uanset hvilket perspektiv man anlægger.

Ingen er i dag i tvivl om, at Indien er en opstigende global stormagt – politisk, økonomisk og militært. Men lad mig alligevel indlede med et par nøgletal, der kan sætte tingene i perspektiv.

Om kun seks år forventes Indien at være verdens folkerigeste land med 1,4 milliard mennesker. Allerede i dag skal der skabes omkring en million nye job hver måned bare for at absorbere tilgangen af unge på det indiske arbejdsmarked. Indien har de seneste år haft den højeste vækst blandt de store globale økonomier, og i år forventer Verdensbanken en vækst på 7,3 procent.

Indien er med sine demokratiske værdier en vigtig partner for Danmark i internationale spørgsmål. Indien er helt central for, at vi kan levere fremdrift på den globale klimadagsordenen. Derfor bakker Danmark blandt andet op om en

ambitiøs grøn omstilling i Indien gennem et myndighedssamarbejde. Også i forhold til FN's verdensmål er Indiens bidrag afgørende, hvis målene skal nås.

Udfordringerne er derfor mange. Og potentialet er tilsvarende stort.

Som det fremgår af regeringsgrundlaget, ønsker regeringen på sigt at etablere nye partnerskaber med de vigtigste vækstøkonomier på linje med de partnerskaber som vi i dag har med en række andre centrale vækstøkonomier.

Det siger således sig selv, at det er i Danmarks interesse at styrke og udvikle forholdet til Indien. Jeg er derfor glad for, at vi over det seneste års tid har oplevet en positiv udvikling både på sektorniveau og på centralt politisk hold. Det er noget, som regeringen agter at udbygge og konsolidere.

Samtidig er det jo ikke nogen hemmelighed, at det bilaterale forhold har været nedkølet de senere år som følge af Niels Holck-sagen. For eksempel har samarbejdet i den dansk-indiske fælleskommission trods dansk ønske om fremdrift ligget i dvale siden 2011. Jeg vil gerne komme tilbage til fælleskommissionen lidt senere.

Status er, at vi i december 2016 modtog en ny udleveringsanmodning fra Indien. Anmodningen behandles af Rigsadvokaten efter reglerne i udleveringsloven på samme måde som andre udleveringssager.

Men uafhængigt af den juridiske proces der pågår, har det hele tiden været regeringens hensigt at styrke Danmarks forhold til Indien. Og den indsats fortsætter ufortrødent.

Danmark er én blandt mange spillere i forhold til en global mastodont som Indien. Derfor har vi sat fokus på syv udvalgte sektorer, hvor Danmark har stærke kompetencer, der matcher indiske behov, og hvor Indien udtrykker interesse for at samarbejde med os.

Der er tale om vedvarende energi, urbanisering, det maritime område, virksomheders sociale ansvar og økonomisk inklusion af kvinder, landbrug og fødevarer, digitalisering samt sundhedsområdet. Dertil kommer innovationscenteret, der arbejder på tværs af disse sektorer med fokus på teknologi, videnskab og innovation.

Danmark har stærke private og offentlige kompetencer på disse områder og kan være med til at bidrage til Indiens vækst og udvikling – også til gavn for dansk erhvervsliv. Det fremgik klart under mit eget besøg i Indien i november sidste år, at der fra indisk side var et markant fokus på at styrke samarbejde og samhandel blandt andet inden for disse sektorer.

Besøget var i det hele taget et konkret og positivt skridt i den rigtige retning, og noget regeringen ser som udtryk for en styrkelse af forholdet, også på det politiske niveau.

Mit eget besøg var blot ét af hele seks danske ministerbesøg i Indien de seneste 14 måneder. Det drejer sig om uddannelses- og forskningsministeren i december 2016, energi-, forsynings- og klimaministeren i januar 2017, transportministeren i februar 2017, miljø- og fødevarerministeren i november 2017 og endelig ministeren for offentlig innovation, også i november 2017.

Samtidig besøgte den indiske minister for fødevarerforarbejdning Danmark i forbindelse med *World Food Summit* på Christiansborg i august 2017.

Alt i alt en ganske imponerende besøgsudveksling, som har skabt både gode politiske forbindelser og kontakter mellem danske og indiske virksomheder og institutioner, og som vi håber kan fortsætte også i den kommende periode.

Ud over de politiske skridt har regeringen omsat den positive udvikling i en styrkelse af ambassaden i New Delhi, hvor to danske vækstrådgivere startede i august sidste år. Den ene har fokus på energi og den anden på vand og byudvikling.

Samtidig vil vi senere i år være klar til at åbne en nybygget ambassade i New Delhi. Byggeriet har selvfølgelig været nogle år undervejs, men ikke desto mindre vil en ny – og større – ambassade være udtryk for, at vi fra dansk side investerer i vores langsigtede forhold til Indien. Og åbningen kan også medvirke til at understrege og konsolidere den positive udvikling.

På det handelsmæssige område er situationen i dag, at cirka 126 danske virksomheder er etableret i Indien. Og interessen fra danske virksomheder i det indiske marked er stigende, dels på grund af markedspotentialet i en række sektorer, dels på grund af mulighederne for at styrke danske virksomheders integration i globale værdikæder. Ambassaden og vores innovationscenter i New Delhi, samt Handelskontoret i Bangalore, har oplevet en stigning i opgaver for danske virksomheder på godt 50 procent siden 2013.

Samtidig har indiske virksomheder fået øjnene op for Danmark som investeringsmulighed, blandt andet inden for IT og industrielt design.

Samhandlen er derfor i en god gænge, og potentialet er til langt mere. Udviklingen understøttes yderligere af Air Indias direkte flyrute mellem New Delhi og København, som åbnede i september sidste år.

Flyruten er også en gevinst for de mellemfolkelige relationer. Sidste år blev der udstedt næsten 20.000 viseringer til indiske turister, studerende og arbejdstagere. Det er en fordobling alene siden 2012. Det er også med til at styrke samarbejdet mellem indiske og danske forskningsmyndigheder- og miljøer samt universiteterne.

Samlet eksporterede Danmark sidste år varer og tjenester til Indien for 10,7 milliarder kroner, mens vores import var på 10,8 milliarder kroner. Dermed modtog Indien 0,9 procent af den samlede danske eksport, mens Inden stod for 1 procent af vores import. I sammenligning med 2016 var der tale om en fremgang i eksporten på 14 procent, mens importen voksede med 8 procent.

Den kraftige vækst i den indiske økonomi i disse år betyder, at der er et godt potentiale for yderligere at øge den danske eksport til Indien.

Udenrigsministeriets eksportudsigt forudser således en samlet fremgang på eksporten på 4 procent i år.

[Fremadrettede strategi for relationen]

Som sagt agter regeringen fremadrettet at fortsætte indsatsen for at styrke de bilaterale relationer. På sigt er det intentionen at nå et niveau svarende til et strategisk partnerskab med Indien og dermed sammenligneligt med vores andre strategiske partnerskaber i Asien – det vil sige Kina, Sydkorea, Japan og Indonesien. Arbejdet med at styrke og udvikle de strategiske partnerskaber med

de vigtigste vækstøkonomier indgår som nævnt i regeringsgrundlaget og fremgår også af den udenrigs- og sikkerhedspolitiske strategi fra sidste år.

Fra regeringens perspektiv vil et vigtigt skridt i den retning være relancering af den dansk-indisk fælleskommission, der som nævnt har ligget i dvale siden 2011.

Dette arbejde sker blandt andet gennem arbejdsgrupper på forskellige sektorområder. Planen er i løbet af 2018 at genstarte udvalgte arbejdsgrupper under fælleskommissionen. Og jeg kan oplyse, at der netop i går blev afholdt møde i en sådan fælles arbejdsgruppe. Energi-, forsynings- og klimaministeriet har således været vært for repræsentanter for det indiske energiministerium, og afholdt i den forbindelse møde i den dansk-indiske energiarbejdsgruppe.

Det er udtryk for endnu et konkret og positivt skridt i styrkelsen af relationerne til Indien. Samtidig arbejder regeringen for møder også i andre fælles arbejdsgrupper, blandt andet landbrug og fødevarerikkerhed, samt videnskab, teknologi og innovation.

Til slut vil jeg ikke undlade at fremhæve betydningen af EU. Både politisk og især handelsmæssigt har EU en helt særlig rolle at spille i forholdet til Indien.

Fra dansk og europæisk side har vi en kommerciel og strategisk interesse i at knytte Indien tættere til os på handelsområdet. En frihandelsaftale mellem EU og Indien har været under forhandling siden 2007. Forhandlingerne har dog ligget stille siden 2013.

Der er fortsat en række udfordringer som kræver yderligere forhandlinger. Processen er derudover kompliceret efter at Indien i 2016 opsagde alle landets bilaterale investeringsbeskyttelsesaftaler, herunder med Danmark. Forslag fra EU om hurtige forhandlinger om en EU-Indien investeringsaftale er indtil videre ikke blevet til noget.

Siden sidste EU-Indien topmøde i oktober 2017 har der været møde på chefforhandlerniveau, og flere drøftelser på teknisk niveau. I lyset heraf vil man i EU nu vurdere mulighederne for en genoptagelse af forhandlingerne.

[Konklusion]

Jeg vil slutte med på ny at understrege, at regeringen arbejder for at styrke Danmarks relationer til Indien såvel politisk som økonomisk og handelsmæssigt. Det er derfor også glædeligt, at vi har oplevet denne positive udvikling over det seneste års tid, og det er regeringens hensigt at udbygge og konsolidere relationerne, hvor det er muligt, og hvor Indien udtrykker interesse for at samarbejde med Danmark.